Gemeente Almelo

Raadsvergadering: 7 april 2020
Registratienummer: R 2005906

Raadsbesluit

Onderwerp: Duurzame Energieladder Almelo

Samenvatting raadsvoorstel

De gemeente Almelo werkt aan een duurzame samenleving en streeft naar meer duurzame energieopwekking, met als doel in 2050 zo goed als klimaatneutraal te zijn. Daarnaast werkt de gemeente in de regio samen aan een Regionale Energie Strategie (RES). Almelo heeft zich voorbereid door onderzoek te doen naar de kansen en belemmeringen voor duurzame energieopwekking en door het landschap te analyseren. Het resultaat is een Duurzame Energieladder. De concept Duurzame Energieladder is op 7 januari 2020 in het politiek beraad besproken. Naar aanleiding daarvan zijn er aanpassingen doorgevoerd. Het college heeft de definitieve Duurzame Energieladder vastgesteld en legt de definitieve Duurzame Energieladder ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders,

Besluit:

1. Kennis te nemen van de Duurzame energieladder Almelo (kenmerk: INT-70853);
2. Vast te stellen dat een goede landschappelijke inpassing en de meepakkers zoals benoemd in de Duurzame energieladder Almelo de randvoorwaarden voor duurzame energieprojecten zijn;
3. Vast te stellen dat via een gebiedsproces inwoners en belanghebbenden participeren in duurzame energieprojecten door middel van bijvoorbeeld een gebiedsfonds zoals genoemd in de Duurzame energieladder Almelo;
4. In te stemmen met het toestaan van grootschalige duurzame energieopwekking via zon en wind in het clustergebied Almelo Noord;
5. In te stemmen met het toestaan van grootschalige duurzame energieopwekking via zon in het clustergebied Almelo West;
6. Vast te stellen dat in de overige, volgens de kansen- en belemmeringenkaart en het landschapsonderzoek, gebieden in Almelo alleen kleinschalige zonneparken van maximaal 1 megawatt en kleinschalige windmolens met een ashoogte van maximaal 15 meter zijn toegestaan.

Gedaan in de openbare vergadering van 7 april 2020,

de griffier, **de burgemeester,**

drs. C.M. Steenbergen **A.J. Gerritsen**

Naam: L.H. Plant en W. Roskam
Datum: 21 januari 2020
Team/teamonderdeel: Programma Duurzaamheid
Telefoonnummer: 06-31997645

Voorstel aan de raad

Onderwerp	**Duurzame Energieladder Almelo**
Hoofdopgave	**Programma Duurzaamheid**
Portefeuillehouder	**E.J.F.M. van Mierlo**

Samenvatting raadsvoorstel

De gemeente Almelo werkt aan een duurzame samenleving en streeft naar meer duurzame energieopwekking, met als doel in 2050 zo goed als klimaatneutraal te zijn. Daarnaast werkt de gemeente in de regio samen aan een Regionale Energie Strategie (RES). Almelo heeft zich voorbereid door onderzoek te doen naar de kansen en belemmeringen voor duurzame energieopwekking en door het landschap te analyseren. Het resultaat is een Duurzame Energieladder. De concept Duurzame Energieladder is op 7 januari 2020 in het politiek beraad besproken. Naar aanleiding daarvan zijn er aanpassingen doorgevoerd. Het college heeft de definitieve Duurzame Energieladder vastgesteld en legt de definitieve Duurzame Energieladder ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.

Voorgesteld raadsbesluit

1. Kennis te nemen van de Duurzame energieladder Almelo (kenmerk: INT-70853);
2. Vast te stellen dat een goede landschappelijke inpassing en de meepakkers zoals benoemd in de Duurzame energieladder Almelo de randvoorwaarden voor duurzame energieprojecten zijn;
3. Vast te stellen dat via een gebiedsproces inwoners en belanghebbenden participeren in duurzame energieprojecten door middel van bijvoorbeeld een gebiedsfonds zoals genoemd in de Duurzame energieladder Almelo;
4. In te stemmen met het toestaan van grootschalige duurzame energieopwekking via zon en wind in het clustergebied Almelo Noord;
5. In te stemmen met het toestaan van grootschalige duurzame energieopwekking via zon in het clustergebied Almelo West;
6. Vast te stellen dat in de overige, volgens de kansen- en belemmeringenkaart en het landschapsonderzoek, gebieden in Almelo alleen kleinschalige zonneparken van maximaal 1 megawatt en kleinschalige windmolens met een ashoogte van maximaal 15 meter zijn toegestaan.

Inleiding

De gemeente Almelo werkt met het programma Duurzaamheid aan een toekomst zonder fossiele energie. Het doel is om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Daarvoor is schone, duurzame energie nodig in plaats van vervuilende fossiele energie. Almelo werkt daarin al geruime tijd samen met de andere Twentse gemeenten. De gemeente Almelo heeft een Duurzame Energieladder (ladder) opgesteld. Het doel van de ladder is om initiatiefnemers van duurzame energieprojecten duidelijkheid te geven over de visie van de gemeente op (grootschalige) duurzame energieopwekking en om kaders te bieden voor concrete initiatieven voor zonne- en windenergie. De initiatiefnemers kunnen aan de hand van de ladder zien of hun plannen binnen het beleid van de gemeente passen. Zij worden hiermee gefaciliteerd, men hoeft niet eerst in overleg (dit mag wel natuurlijk), maar kan direct de plannen op de Duurzame Energieladder afstemmen. Een initiatiefnemer dient altijd een omgevingsvergunning aan te vragen. De Duurzame Energieladder is het resultaat van diverse onderzoeken, schetssessies en twee politieke beraden. Hieronder wordt de aanleiding geschetst en het proces waarop de Duurzame Energieladder tot stand is gekomen.

Proces Duurzame Energieladder Almelo
In de eerste helft van 2019 zijn op basis van beschikbare lokale en landelijke data de kansen en belemmeringen voor duurzame energieopwekking in beeld gebracht. Daaruit is kaartmateriaal ontstaan. De kaarten geven duidelijk aan waar duurzame energieopwekking, door bijvoorbeeld wind of zon, wel en niet (of alleen in overleg) mogelijk is. Naast de technische mogelijkheden speelt ook de kwaliteit van het landschap een belangrijke rol in de vraag waar en hoe grootschalig duurzame energie opgewekt kan worden. Het inrichten van grootschalige zonneparken en plaatsen van windmolens heeft immers grote invloed op de uitstraling en landgebruik van het buitengebied. Diverse onderzoeken, waaronder een recent onderzoek van het Planbureau voor de Leefomgeving, geven aan dat het landschap in snel tempo versnippert. Het Planbureau stelt dat er behoefte is aan een samenhangend landschapsbeleid om verdere verrommeling en een wildgroei aan allerlei andere functies te voorkomen. Het gaat om de kwaliteit van het landschap op de lange termijn, ook in de toekomst is er behoefte aan een buitengebied waar men kan recreëren en waar ruimte is voor natuur en biodiversiteit. Om een goed inzicht te krijgen, is er voor Almelo een landschapsanalyse uitgevoerd. Vanaf het politiek beraad op 27 augustus jl. is gewerkt aan de Duurzame Energieladder. Door middel van diverse ateliersessies met interne betrokkenen, waterschap Vechtstromen en de provincie Overijssel is de Duurzame Energieladder tot stand gekomen. Daarbij zijn bestaande beleidskaders zoals de Zonneladder en het project Energiecorridor A35 betrokken.

Politieke beraden op 27 augustus 2019 en op 7 januari 2020
Op 27 augustus jl. heeft een politiek beraad plaatsgevonden over de kansen- en belemmeringenkaart en de landschapsanalyse. De raad is toen geïnformeerd over de onderzoeken. Daarnaast is gesproken over de te benutten duurzame energiebronnen, de twee clustergebieden, het benutten van meepakkers en participatiemogelijkheden. De resultaten zijn bij de verdere uitwerking van de Duurzame Energieladder meegenomen. In het politiek beraad op 7 januari jl. informeerde het college de gemeenteraad over de concept Duurzame Energieladder en is met de gemeenteraad hierover in debat gegaan. Naar aanleiding van het politiek beraad is een aantal wijzigingen in de Duurzame Energieladder doorgevoerd. Het betreft hier wijzigingen ter verduidelijking van de tekst en van het kaartmateriaal.

Omgevingsvisie en participatie
De energietransitie is naast een technisch vraagstuk ook vooral een sociaal vraagstuk. Het is belangrijk dat mensen de mogelijkheid krijgen om mee te praten en mee te doen. Participatie is essentieel om draagvlak te krijgen voor duurzaamheid en de lokale duurzame energieopwekking. Daarom wordt voorgesteld om bij een concreet initiatief binnen de twee gebieden waar grootschalige duurzame energieopwekking voorzien is, een gebiedsproces op te starten. Dat past goed bij de integrale gedachte van de Omgevingswet en de omgevingsvisie. Het verduurzamen van de samenleving (waar de energietransitie onderdeel van uitmaakt) is een belangrijk strategisch oogmerk van de omgevingsvisie. De Duurzame Energieladder is hierbij het uitgangspunt.

Beoogd effect
Het beoogd effect is om op een zorgvuldige manier, met oog voor het kwetsbare landschap, conform het programma Duurzaamheid, duurzame energie op te wekken en te streven naar een klimaatneutrale samenleving in 2050. Tevens kan Almelo een reële bijdrage leveren aan de RES (opgave tot 2030) en daarmee ook aan de doelen van het Klimaatakkoord.

Argumenten voor
1.1 De Duurzame energieladder Almelo geeft een totaalbeeld van de visie op- en de kaders voor duurzame energieopwekking in Almelo
Het doel van de Duurzame energieladder Almelo is het kenbaar maken van de gemeentelijke visie op duurzame energieopwekking. Daarnaast geeft de Duurzame energieladder Almelo kaders aan ontwikkelaars van duurzame energieprojecten zoals zonne-energie en windenergie.
1.2 De Duurzame energieladder past binnen het bestaand beleid
De Duurzame energieladder streeft de doelen na die (ook) in het programma Duurzaamheid zijn gesteld, namelijk duurzame energieopwekking in Almelo ten behoeve van een klimaatneutrale stad in 2050.
1.3 De Duurzame energieladder geeft input voor de Regionale Energie Strategie
Binnen de RES wordt geïnventariseerd wat welke gemeente kan bijdragen. Door de Duurzame Energieladder en de onderliggende onderzoeken kan Almelo een reële bijdrage leveren aan de RES.

2.1, 3.1, 4.1, 5.1 en 6.1 De Duurzame energieladder geeft initiatiefnemers voor duurzame energieprojecten duidelijkheid
Initiatiefnemers worden geïnformeerd over de visie en kaders van de gemeente middels de Duurzame energieladder. Zij kunnen hun plannen hier direct op afstemmen

2.2 Met de Duurzame energieladder beschermen we kwetsbaar landschap
Door middel van de Duurzame energieladder voorkomen we een wildgroei aan grootschalige energieopwekkingsinstallaties. Juist door te clusteren worden de kwetsbare landschappen ontzien, voorkomen we verrommeling en zetten we in op geclusterde energielandschappen met respect voor het bestaande landschap.

3.2 Er is een breder gebiedsproces nodig om de kwaliteit van de twee clustergebieden te borgen
Middels gebiedssessies zal een integraal gebiedsplan worden gemaakt. Initiatiefnemers, belangengroeperingen, inwoners en gemeente zitten samen aan tafel. En inwoners krijgen kansen om te participeren.

Kanttekeningen
2.1 De Duurzame Energieladder doet geen uitspraken over de exacte locaties voor grootschalige duurzame energieopwekking
De Duurzame Energieladder wijst geen percelen aan. Dit wordt in een vervolg, door middel van een gebiedsproces, verder vormgegeven.

2.2. De Duurzame Energieladder is niet met de inwoners van Almelo besproken
Aangezien er in de Duurzame Energieladder geen locaties worden aangewezen (alleen gebieden), is het vooralsnog niet zinvol om breed met inwoners in gesprek te gaan. Pas als er een concreet initiatief ligt is het aan de initiatiefnemer om omwonenden (en mogelijk ook bedrijven) aan te bieden om mee te denken en indien gewenst ook mee te doen. De gemeente faciliteert daarbij. In de Duurzame Energieladder staat opgenomen hoe inwoners kunnen participeren. Dit is conform de Gedragscode Zon op land en het Klimaatakkoord.

Alternatieven
Het alternatief is om geen Duurzame Energieladder vast te stellen en ad hoc, op basis van gesprekken met initiatiefnemers, het college te laten bepalen of een bepaalde ontwikkeling al dan niet gewenst is.

Kosten, opbrengsten en dekking
De kosten voor de totstandkoming van de duurzame energieladder zijn gedekt vanuit de via de begroting beschikbaar gestelde middelen voor het programma Duurzaamheid.

Vervolg
Zodra de Duurzame Energieladder definitief vastgesteld is wordt het document ter beschikking gesteld aan geïnteresseerden die een duurzaam energieproject in Almelo overwegen. Vanaf dat moment is de Duurzame Energieladder het kader waarbinnen dergelijke ontwikkelingen gaan plaatsvinden en kan er indien zich een concreet initiatief aandient, een gebiedsproces gestart worden.

Bijlagen
1. Duurzame Energieladder Almelo (INT-70853)
2. Terugkoppeling politiek beraad 7 januari 2020 (INT-70796)

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,
F.W. van Ardenne

de burgemeester,
A.J. Gerritsen
